

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Priit Toobal
priit.toobal@pohja-sakala.ee

Teie 04.02.2026
Meie 27.02.2026 nr 20-1/908

Vastus pöördumisele

Lugupeetud härra Toobal

Edastasite Justiits- ja Digiministeeriumile pöördumise palvega hinnata Põhja-Sakala Vallavalitsuse tegevuse õiguspärasust seoses investeerimislaenu võtmise ja kasutamisega ning kaaluda riikliku haldusjärelevalve algatamist. Oma pöördumises märgite lisaks, et vallavalitsusel oli volitus laenu võtta Põhja-Sakala Vallavolikogu määruste nr 85 ja 88 alusel.

Täname Teid pöördumise ning edastatud dokumentide eest.

Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.02.2025 määruse nr 85 „Põhja-Sakala valla 2025. aasta eelarve“ § 2 punktis 4 lubati vallavalitsusel võtta investeerimistegevuseks eelarvelaenu kuni 1 850 000 eurot. Põhja-Sakala Vallavolikogu 24.04.2025 määrusega nr 88 kehtestatud Põhja-Sakala valla 2025. aasta lisaeelarves on lisatud 2025. aasta laenu võtmine 250 000 euro ulatuses, laenu kogusumma aastas 2 100 000 eurot. Lisaeelarve eelnõu nr 1-4/459 seletuskirjas (leitav [siit](#)) on kirjas: „*Lisaeelarve vajaduse põhjuseks on Olustvere kooli energiatõhususe tööde hanketulemuste selgumisel täiendavate vahendite leidmine. Olustvere Põhikoolis energiatõhususe tööd koos võimalike kaasuvate töödega on eelarvesse planeeritud algselt 1 630 000 eurot. Hanke tulemusena on selgunud lisavajadus täiendavateks vahenditeks 450 000 eurot. Laenu lisavajadus 250 000 eurot on seotud Olustvere Põhikoolis energiatõhususe tööd hanketulemuste kallinemisega võrreldes esialgu planeeritule.*“.

Siinkohal peab Justiits- ja Digiministeerium vajalikuks selgitada, et [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 7 lõigete 1 ja 2 kohaselt on volikogul ja valitsusel õigus anda üldaktidena määrusi ning volikogul õigus üksikaktidena vastu võtta otsuseid ja valitsusel anda korraldusi. Teie pöördumises nimetatud õigusaktid on määrused. Seetõttu ei ole kõnealuste õigusaktide näol tegemist haldusaktidega (üksikaktidega), mille suhtes Justiits- ja Digiministeerium haldusjärelevalvet teostab. Ministeeriumi pädevusse kuulub järelevalve vaid halduse üksikaktide, mitte määruste (üldaktide) üle.

Lisaks peame vajalikuks selgitada järgnevat. Kohalikul omavalitsusel on põhiseaduse §-st 154 tulenev enesekorraldusõigus. Seega on Põhja-Sakala Vallavolikogul võimalik ja ka vajalik iseseisvalt jõuda otsustuseni, kuidas tagada võetavate kohustuste õiguspärasus. Seejuures on õigused ja kohustused ka volikogu liikmetel endil ning juhul, kui volikogu liige ei nõustu volikogus poolthäälte enamusega vastu võetud otsustustega, tuleb oma poliitilise tahte realiseerimiseks lähtuda eeskätt KOKS-is sätestatud võimalustest, sh võimalusest esitada eelnõusid ja pöördumisi ning äärmuslikul juhul ka võimalusest algatada KOKS §-s 46 sätestatud umbusaldusmenetlus.

Omaavalitsuse sisesuhete pinnalt tekkivate vaidluste lahendamine valdkonna eriseaduses ettenähtud võimaluste kaudu aitab kaasa volikogu liikmete vastutuse tunnetamisele ning oma rolli teadvustamisele kohaliku omavalitsuse kui terviku toimimises.

Lõpetuseks, kuigi Teie pöördumise menetlemine haldusjärelvalvekorras võimalik ei ole, loodame sellegipoolest, et eelnevad selgitused olid Teile informatiivsed ning abiks edasiste tegevuste planeerimisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Victoria Tamme
nõunik

Victoria Tamme 53523094
victoria.tamme@justdigi.ee